

Lapsen ja vanhempien tuen tarpeen arviointi

Hyvä asiakas!

Helsingin sosiaali- ja terveystieteiden virastossa on käytössä yhdenmukainen arviointimalli, jonka avulla arvioidaan yhdessä lapsen ja vanhempien kanssa heidän tarvitsemaansa tukea ja apua.

Yhteistyössä perheen kanssa käsitellään lapsen ja vanhempien arkea, ihmissuhteita, huolia, vahvuuksia ja voimavaroja. Tuen tarpeen arviointi perustuu lapsen ja vanhempien omiin käsityksiin tilanteesta ja tuen tarpeesta sekä sosiaalityöntekijän näkemykseen tilanteesta ja tuen tarpeesta. Arvioinnin tuloksena on suunnitelma niistä tukipalveluista, joita lapsi ja perhe mahdollisesti jatkossa tarvitsevat ja joista hyötyvät.

TUEN TARPEEN ARVIOINTI

Lapsen kehitykselliset tarpeet

Fyysinen
terveys

Lapsen arki

Lapsen
psykkinen ja
sosiaalinen
hyvinvointi

Päihteiden
käyttö

Vanhempien voimavarat ja tuen tarve

Vanhem-
muuden
taidot

Psyykkisen ja
sosiaalisen
hyvinvoinnin
tarjoaminen

Vanhemman/
vanhempien
elämäntilanne,
hyvinvointi ja
terveys

Päihteiden
käyttö

A. 1. Lapsen kehitykselliset tarpeet

Fyysinen terveys	Lapsen arki	Lapsen psyykinen ja sosiaalinen hyvinvointi	Päihteiden käyttö
<p>Terveys</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Lapsen yleiskunto ✓ Fyysinen ja motorinen kehitys ✓ Allergiat, sairaudet ja vammat ✓ Raskausajan vaikutus lapsen terveydentilaan <p>Fyysisestä terveydestä huolehtiminen</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Virkeys ja väsymys, lepo ja uni ✓ Säännöllinen ja terveellinen ravinto ✓ Liikunta ✓ Seksuaaliterveys ja -tieto ✓ Tapaturmat <p>Diagnosoidut fyysiset sairaudet tai huoli fyysisestä terveydestä</p>	<p>Päivärytmi</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Arjen säännöllisyys ✓ Harrastukset ja kiinnostuksen kohteet <p>Päiväkodissa tai koulussa oleminen</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Käykö mielellään päiväkodissa, koulussa tai töissä, onko poissaoloja tai lintsasta ✓ Kiusaako/kiusataanko ✓ Oppimistulokset ja arvosanat, suoriutuminen ✓ Keskittymiskyky/oppimiskyky ✓ Tulevaisuudensuunnitelmat/jatkosuunnitelmat <p>Ikätasoinen suoriutuminen</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Itsestä huolehtiminen ja hygienia ✓ Kotityöt ✓ Raha-asiat ja ostokset ✓ Paikasta toiseen liikkuminen ✓ Realistinen käsitys vaaratilanteista 	<p>Minäkuva</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Itseluottamus ja itsetuntemus ✓ Identiteetti (esim. etninen, uskonnollinen, kulttuurinen, koulutuksellinen/ammattillinen, sosiaalinen, sukupuoli-identiteetti, seksuaali-identiteetti) <p>Tunne-elämä ja käyttäytyminen</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Mieliala ✓ Tunteiden ilmaiseminen ✓ Vaikeuksien kohtaaminen ✓ Karkaileminen ja häiriökäyttäytyminen ✓ Väkivaltaisuus ja rikollisuus <p>Perhe ja sosiaaliset suhteet</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Läheiset ✓ Suhde vanhempiin ✓ Suhde muihin perheenjäseniin ✓ Ystävät ja suhde heihin ✓ Suhtautuminen muihin lapsiin ✓ Luottavaisuus ja avoimuus ✓ Kanssakäyminen muiden aikuisten kanssa <p>Turvasuunnitelman tarve</p> <p>Diagnosoidut psyykkiset sairaudet tai huoli psyykkisestä terveydestä</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Lapsen päihteidenkäytön historia ✓ Käytön säännöllisyys ✓ Terveysvaikutukset ✓ Vaikutus arjesta selviytymiseen ✓ Vaikutus sosiaalisiin suhteisiin ✓ Päihteisiin liittyvä riskikäyttäytyminen

A. 2. Vanhemman/vanhempien voimavarat ja tuen tarve

Vanhemmuuden taidot	Psyykkisen ja sosiaalisen hyvinvoinnin tarjoaminen	Vanhemman/vanhempien elämäntilanne, hyvinvointi ja terveys	Päihteiden käyttö
<p>Perushoidosta huolehtiminen</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Ravinnon ja vaatetuksen tarjoaminen ✓ Hygieniasta huolehtiminen ✓ Koulunkäynnistä huolehtiminen ✓ Tarvittavan hoidon järjestäminen ✓ Virikkeiden tarjoaminen ja kannustaminen ✓ Kannustaminen liikuntaan ja harrastuksiin ✓ Lapsen suojeleminen ongelmilta ✓ Omatoimisuuden opettaminen ✓ Riittävän vapaa-ajan tarjoaminen lapselle, kaverit voivat käydä kylässä ✓ Rajojen asettaminen (ruokailut, kotiintuloajat, nukkuminen) <p>Henkinen tuki ja rakkauden antaminen</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Ajan viettäminen lapsen kanssa ja henkisen tuen tarjoaminen ✓ Oppimiseen kannustaminen ✓ Itsenäisyyteen ja vastuunkantoon kannustaminen <p>Elämän opettajana toimiminen</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Arkielämän taitojen opettaminen ✓ Oikean ja väärän opettaminen ✓ Hyvänä esimerkkinä toimiminen ✓ Sääntöjen ja hyvien tapojen opettaminen ✓ Väkivallattomuuden opettaminen 	<p>Hyvinvoinnin tarjoaminen</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Emotionaalisen läheisyyden antaminen ✓ Kiinnostuksen ja myötätunnon osoittaminen lasta kohtaan ✓ Tukeminen lapsen valinnoissa ja vaikeuksissa ✓ Kannustaminen ja ylpeys lapsesta ✓ Huolista ja murheista keskusteleminen ✓ Lapsen huomioiminen osana perhettä ✓ Vanhempien ihmissuhteiden tasapainoisuus <p>Turvallinen kasvatus</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Vanhemman kasvatus on lapselle turvallista ✓ Vanhemmat ovat johdonmukaisia ja vakaita ja arki on säännöllistä ✓ Vanhemmat tukevat toisiaan kasvatuksessa ✓ Vanhemmilla on vastuu perheestä ✓ Vanhempi ei kohdistu väkivaltaa toista vanhempaa tai ketään muuta kohtaan ✓ Lapseen ei kohdistu väkivaltaa ✓ Lapseen ei kohdistu seksuaalista hyväksikäyttöä 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Elämäntilanne ja arki ✓ Vanhempien keskinäiset välit ✓ Vanhemman mahdollinen uusi parisuhde ja kumppanin huolenpito lapsesta ✓ Taloudellinen tilanne ✓ Asuminen ✓ Vanhempien jaksaminen ✓ Fyysiset sairaudet ✓ Psykkinen hyvinvointi ja mahdolliset sairaudet 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Vanhemman päihteidenkäytön historia ✓ Päihteidenkäytön määrä ja säännöllisyys ✓ Käytön vaikutus lapseen ja perheeseen ✓ Käytön vaikutus töihin ja päivärytmiin ✓ Käytön vaikutus sosiaalisiin suhteisiin

B. 1. Lapsen hyvinvointi ja tuen tarve

	Ei huolta	1 Lievä tuen tarve - peruspalvelut	2 Merkittävä tuen tarve - peruspalvelut ja erityispalvelut	3 Suuri tuen tarve - peruspalvelut ja erityispalvelut	4 Erittäin suuri tuen tarve - erityispalvelut, lapsen kuntouttava perhehoito tai laitoshoito
FYYSINEN TERVEYS	Terve lapsi/ mahdolliset sairaudet hoidossa	Lieviä puutteita terveydestä huolehtimisessa	Terveydestä huolehtiminen puutteellista	Terveys ja siitä huolehtiminen vakavasti puutteellista	Lapsen terveys vaarassa
LAPSEN ARKI	Ikätasoinen arki	Arjessa lieviä puutteita/ ongelmia	Lapsen arjessa puutteita/ongelmia	Lapsen arjessa vakavia puutteita/ ongelmia	Lapsi heitteillä
LAPSEN PSYKKINEN HYVINVOINTI	Psyykkisesti hyvinvoiva lapsi/ mahdolliset sairaudet hoidossa	Psyykkisessä hyvinvoinnissa ja siitä huolehtimisessa lieviä puutteita	Psyykkisessä hyvinvoinnissa ja siitä huolehtimisessa puutteita	Psyykkisessä hyvinvoinnissa ja siitä huolehtimisessa vakavia puutteita	Lapsi on vaaraksi itselleen tai muille/ lapsen psyykkisestä sairaudesta ei huolehdi
LAPSEN SOSIAALINEN HYVINVOINTI	Ei ongelmia sosiaalisissa suhteissa ja taidoissa	Lieviä ongelmia sosiaalisissa suhteissa ja taidoissa	Ongelmia sosiaalisissa suhteissa ja taidoissa Lapsen lievä rikollisuus	Vakavia ongelmia sosiaalisissa suhteissa Lapsen toistuva rikollisuus	Sosiaalisissa suhteissa vakavia lapsen hyvinvointia vaarantavia tekijöitä Lapsen toistuva vakava rikollisuus
PÄIHTEIDEN KÄYTTÖ	Ei lainkaan käyttöä	Satunnainen käyttö	Toistuvaa käyttöä	Huolestuttavaa säännöllistä käyttöä	Runsasta ja usein toistuvaa käyttöä

B. 2. Vanhemmuuden voimavarat ja tuen tarve

	Ei huolta	1 Lievä tuen tarve - peruspalvelut	2 Merkittävä tuen tarve - peruspalvelut ja erityispalvelut	3 Suuri tuen tarve - peruspalvelut ja erityispalvelut	4 Erittäin suuri tuen tarve - erityispalvelut, lapsen kuntouttava perhehoito tai laitoshoido
VANHEM- MUUDEN TAIDOT	Vanhempi vastaa lapsen tarpeisiin ja huolehtii lapsesta hyvin	Lieviä puutteita lapsen tarpeisiin vastaamisessa	Puutteita lapsen tarpeisiin vastaamisessa	Vakavia puutteita lapsen tarpeisiin vastaamisessa	Vanhemmuuden taitojen puutteellisuus aiheuttaa suuren riskin lapsen hyvinvoinnille ja kehitykselle
PSYKKISEN JA SOSIAALISEN HYVINVOINNIN TARJOAMINEN	Lapsen kasvuympäristö on vakaa ja turvallinen	Lapsen kasvuympäristön vakaudessa ja turvallisuudessa on lieviä puutteita	Lapsen kasvuympäristössä on epävakaista tekijöitä	Lapsen kasvuympäristössä on paljon epävakaista tekijöitä	Lapsen turvallisuus on vaarassa ja kasvuympäristö on epävakaista
VANHEMMAN VOINTI JA ELÄMÄN- TILANNE	Vanhempi voi hyvin ja elämäntilanne on vakaa	Vanhemman voinnissa ja elämäntilanteessa tekijöitä, jotka vaikuttavat lapsesta huolehtimiseen	Lieviä elämänhallinnan ongelmia, jaksamiseen vaikuttavia tekijöitä ja tekijöitä, jotka vaikuttavat lapsesta huolehtimiseen	Elämänhallinnan ongelmia, jaksamisongelmia tai tekijöitä, jotka rajoittavat lapsesta huolehtimista	Vakavia elämänhallinnan ongelmia, vakavia jaksamisen ongelmia ja vaikeuksia huolehtia lapsesta
VANHEMMAN PÄIHTEIDEN KÄYTTÖ	Kohtuullinen käyttö tai ei käyttöä	Satunnaista riskikäyttöä	Toistuvaa riskikäyttöä	Säännöllistä ja runsasta käyttöä	Runsasta käyttöä ja siihen liittyvää vakavaa riskikäyttäytymistä